

Net iets hoger

De kinderen leren hoe kleine hoogteverschillen het beeld beïnvloeden; ruimtelijk tekenen

In het zwembad, 12 jaar

In het zwembad, 12 jaar

onderwerp

in het zwembad

techniek

potlood HB en 2B

formaat

± 25 × 32 cm

Toelichting

Uit de praktijk blijkt dat het uitbeelden vanuit een gegeven standpunt moeilijker wordt naarmate dat standpunt 'gewoner' wordt. Met gewoon bedoelen we dat het standpunt een beeld oplevert zoals dat door een foto, vanuit een normale positie genomen, tot stand zou komen.

We naderen in deze opdracht dat normale standpunt. We kijken nog wel vanaf een verhoging (de lage duikplank) maar dat is bij dit onderwerp niet uitzonderlijk. Dit laatste is met opzet zo gekozen om te voorkomen dat de les té moeilijk wordt. In vergelijking met les 1 en 2 is het standpunt laag, maar we kijken nog steeds, zij het in mindere mate, op ons onderwerp neer. Juist dat enigszins van boven op de dingen kijken vergt veel van het voorstellingsvermogen van de kinderen. De keuze van het onderwerp is daarom bij deze les extra belangrijk. Het onderwerp moet goed bekend zijn en gemakkelijk voorstelbaar. En veel kinderen zwemmen in klasverband of kunnen zich dat nog herinneren.

Deze opdracht blijft, desondanks, relatief moeilijk omdat het hier gaat om de invloed die kleine verschillen in kijkhoogte hebben op hetgeen je ziet.

Het materiaal moet zich lenen om gemakkelijk veranderingen aan te kunnen brengen, want het wordt stellig een lang zoeken naar de goede oplossing(en). We gaan daarom uit van gum en potlood, HB en 2B.

Begeleiding

Na een korte inventarisatie van wát je allemaal zou kunnen tekenen over dit onderwerp, gaan we met de klas na hoé je het een en ander zou kunnen weergeven.

Aansluitend bij de vorige les, zou je spartelende klasgenoten in het bad vanaf een hoog standpunt kunnen tekenen, vanaf een galerij of de hoge duikplank. Op het bord schetsen we enkele voorbeeldsituaties. Een tweede

mogelijkheid is, te tekenen hoe je het ziet als je zelf aan het zwemmen bent. Een heel laag standpunt dus. Je ziet dan van het bad waarschijnlijk alleen een gedeelte van de rand die boven de waterspiegel uitsteekt. Het zwembad als geheel komt er zeker niet op.

Als derde mogelijkheid nemen we de lage duikplank. Hoe komt nu het bassin in beeld? Samen met de kinderen worden enkele mogelijkheden op het bord getekend. Als de duikplank zich aan de korte zijde van het bassin bevindt, is de kans op een perspectief-achtige oplossing natuurlijk groot (zie illustratie). Dit wordt door kinderen van deze leeftijd meestal goed begrepen, ook zonder de officiële centraalperspectief erbij te slepen. Fotografische en dus perspectivische afbeeldingen worden gemakkelijk geaccepteerd en nadere theoretische verantwoording is dan niet nodig. Deze laatste positie, de lage duikplank of de startblokken, kiezen we voor de tekening. Je ziet alles iets hoger dan normaal. Je kijkt overal vlak overheen: over de looprand rond het bad en de speelmatrassen in het water. Het water geven we aan door met de vingers het potlood uit te vegen of door zachtjes te gummen. Dit geeft een transparant effect. Een goede vraag aan de kinderen is: 'Hoe zie je de tegeltjes onder water verdwijnen bij de waterspiegel?'

onderwerp

roeiboten

techniek

oliepastelkrijt

formaat

± 25 × 32 cm

Andere opdracht

Als je bij een roeivijver op de aanlegsteiger staat, kun je precies in de aangemeerde boten kijken. Dit tafereel is wellicht bekend van schoolreisjes naar recreatieparken. Op het bord maken we duidelijk hoe je een roeiboot ziet als je er zó opkijkt.

Aan de paaltjes liggen een aantal verschillend geverfde roeiboten met grote cijfers erop. Op de achtergrond zien we nog een gedeelte van de plas met eventueel nog enkele roeiers. Kun je bij alle bootjes even goed erin kijken?

Roeivijver, 11-12 jaar